

**СХВАЛЕНО**  
Науково-методичною радою  
Національної школи суддів України  
Протокол від 17 грудня 2018 р. № 7

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Ректор Національної  
школи суддів України  
**М. В. Оніщук**  
“ 18 “ грудня 2018 р.

**Стандартизована програма  
підготовки суддів апеляційних адміністративних судів**

|                     |  |
|---------------------|--|
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i><br><b>Проблемні питання розмежування юрисдикції в адміністративних, господарських та цивільних спорах.</b><br><b>Правові висновки Верховного Суду з цього питання.</b><br><i>Дискусія</i>   |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція</i><br><b>Представництво в адміністративному судочинстві.</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Особливості суб'єктного складу представників в адміністративному судочинстві;</li><li>• Документальне підтвердження повноважень представника.</li></ul> <i>Дискусія</i>   |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція</i><br><b>Особливості розгляду спорів з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби з врахуванням новел законодавства, що регулює спірні правовідносини.</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Судова практика справ пов'язаних з застосуванням Закону України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 року № 580-VIII (в частині звільнення працівників органів внутрішніх справ за результатами проведення атестації);</li><li>• Правові позиції Верховного Суду.</li></ul> <i>Дискусія</i> |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i><br><b>Підстави для скасування (зміни) судового рішення в адміністративному судочинстві.</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Підстави для скасування рішення із залишенням адміністративного позову без розгляду;</li><li>• Підстави для скасування рішення із закриттям провадження в справі;</li><li>• Підстави для скасування рішення з направленням справи на новий розгляд.</li></ul> <i>Дискусія</i>   |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i><br><b>Строки в адміністративному судочинстві.</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Поняття строків як юридичних фактів. Види строків в адміністративному судочинстві.</li><li>• Порядок обчислення строків в адміністративному судочинстві. Поновлення та продовження строків.</li></ul> <i>Дискусія</i>   |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i><br><b>Особливості розгляду адміністративних спорів, пов'язаних із застосуванням податкового законодавства.</b><br><i>Дискусія</i>   |

|                     |  |
|---------------------|--|
| 4 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point та демонстрацією відеофільму</i></p> <p><b>Проблемні питання, які виникають під час перегляду спорів, що стосуються статусу біженця, додаткового або тимчасового захисту. Забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та населення, постраждалого від конфлікту.</b></p> <p><i>Дискусія</i></p>  |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p><b>Докази і доказування в адміністративному судочинстві.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Проблемні питання надання нових доказів суду апеляційної інстанції;</li> <li>• Межі доказування під час перегляду адміністративних справ в апеляційному порядку;</li> <li>• Дослідження доказів апеляційним судом;</li> <li>• Стандарти та критерії оцінки доказів.</li> </ul> <p><i>Дискусія</i></p>   |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція</i></p> <p><b>Судовий збір, розподіл судових витрат.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Закон України «Про судовий збір»;</li> <li>• Види судових витрат та їх розподіл.</li> </ul> <p><i>Дискусія</i></p>   |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням фліпчарта</i></p> <p><b>Перегляд судових рішень в адміністративних справах.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Особливості апеляційного та касаційного провадження;</li> <li>• Підстави і порядок провадження за ново виявленими обставинами;</li> <li>• Перегляд рішень у адміністративній справі Верховним Судом;</li> <li>• Правові висновки Верховного Суду.</li> </ul> <p><i>Дискусія</i></p>   |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p><b>Рішення судів апеляційної інстанції.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Вимоги до рішення.</li> </ul> <p><i>Дискусія</i></p>   |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p><b>Участь прокурора в адміністративному судочинстві.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Характеристика правового статусу прокурора в адміністративному судочинстві;</li> <li>• Особливості реалізації прокурором своїх представницьких функцій.</li> </ul> <p><i>Дискусія</i></p>   |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p><b>Окремі аспекти застосування у судовій практиці адміністративних судів норм Митного кодексу України.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Правові висновки Верховного Суду у справах, пов'язаних із застосуванням митного законодавства.</li> </ul> <p><i>Дискусія</i></p>  |
| 2 академічні години | <p><i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i></p> <p><b>Особливості розгляду спорів за участю Уповноваженого представника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Питання визначення юрисдикції справ за позовами фізичних осіб до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб в контексті прийняття Верховним Судом України постанови від 6 жовтня 2015 року в справі № 21-178a14;</li> <li>• Особливості розгляду в апеляційному порядку спорів за участю Уповноваженого представника Фонду гарантування вкладів фізичних</li> </ul> |

|                     |  |
|---------------------|--|
|                     | осіб.<br><i>Дискусія</i>   |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція</i><br><b>Новели процесуального законодавства в адміністративному судочинстві.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Запровадження Електронного суду та електронних доказів;</li> <li>• Розширення та трактування понять: “адміністративний договір”, ”нормативно-правовий акт”, “індивідуальний акт”, “малозначна справа”, “типова справа”, “зразкова справа”, ”публічно-правовий спір”;</li> <li>• Спрощене позовне провадження в адміністративному судочинстві;</li> <li>• Попередження юрисдикційних спорів та “дублювання” цивільних, господарських та адміністративних справ (“похідна позовна вимога”);</li> <li>• Застосування у процесі експертизи у сфері права;</li> <li>• Закріплення та регламентація в адміністративному судочинстві заходів процесуального примусу;</li> <li>• Врегулювання спору за участі судді. Медіація.</li> </ul> <i>Дискусія</i> |
| 2 академічні години | <i>Інтерактивна лекція з використанням презентації Power Point</i><br><b>Українське ділове мовлення. Мистецтво правового письма.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Типові лінгвістичні помилки при складанні процесуальних документів.</li> </ul> <i>Дискусія</i>   |

### **Лекції та семінари з психологічної підготовки:**

|                      |  |
|----------------------|--|
| 2 академічних години | <i>Інтерактивна лекція</i><br><b>Основи ефективного спілкування в професійній діяльності судді.</b><br><i>Дискусія</i>   |
| 2 академічних години | <i>Інтерактивна лекція</i><br><b>Саморегуляція як ключова компетенція судді та фактор професійної успішності.</b><br><i>Дискусія</i>   |
| 4 академічних години | <i>Семінар-практикум</i><br><b>Психологічні особливості спілкування з учасниками судового процесу, які мають досвід психотравмуючого впливу.</b><br><i>(За окремою програмою).</i> |
| 4 академічних години | <i>Семінар-практикум</i><br><b>Психологічні особливості спілкування з малолітніми/неповнолітніми учасниками судового процесу.</b><br><i>(За окремою програмою).</i>                |
| 4 академічних години | <i>Семінар-практикум</i><br><b>Психологічна експертиза у цивільному процесі: сучасні умови, особливості, практика.</b><br><i>(За окремою програмою).</i>                           |
| 4 академічних години | <i>Семінар-практикум</i><br><b>Основи саморегуляції та її роль в адаптації до суддівської діяльності.</b><br><i>(За окремою програмою).</i>  |

### **Тренінги:**

|                     |   |
|---------------------|---|
| 8 академічних годин | <i>Тренінг: “Застосування Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві. Рішення ЄСПЛ проти України”. (За окремою програмою).</i> |
| 8 академічних       | <i>Тренінг: “Захист права власності в світлі статті 1 Першого</i>   |

|                     |  |
|---------------------|--|
| годин               | <b>протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики ЄСПЛ для суддів адміністративної спеціалізації</b> .<br>(За окремою програмою).                     |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Право на повагу до приватного і сімейного життя: застосування статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод”</b> . (За окремою програмою).              |
| 6 академічних годин | <b>Тренінг: “Антикорупційне законодавство. Практика застосування антикорупційного законодавства. Відповідальність за вчинення корупційного правопорушення”</b> . (За окремою програмою). |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Розгляд земельних спорів у адміністративних судах”</b> .<br>(За окремою програмою).   |
| 6 академічних годин | <b>Тренінг: “Суддівська етика. Добросесність”</b> .<br>(За окремою програмою).   |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Докази і доказування в адміністративному судочинстві”</b> .<br>(За окремою програмою).  |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Особливості застосування виборчого законодавства.”</b><br>(За окремою програмою). (Проведення - з другого кварталу).  |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Комунікації в судовій діяльності”</b> .<br>(За окремою програмою).  |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Ефективність захисту порушеного права в адміністративному судочинстві”</b> . (За окремою програмою).  |
| 8 академічних годин | <b>Тренінг: “Особливості провадження у справах щодо охорони довкілля”</b> . (За окремою програмою).  |